

LA FONT DE LES TÀPIES

Aquest indret ha estat tradicionalment molt visitat. Malgrat el valor paisatgístic que té no compta amb protecció oficial, però sí que se'n parla a la "Guia d'espais d'interès natural del Bages", on es qualifica del "racó humit més encisador de la comarca".

Per entendre com es va formar aquest racó tan interessant cal tenir presents dos factors principals: els diferents **tipus de roques** i **l'acció de l'aigua**.

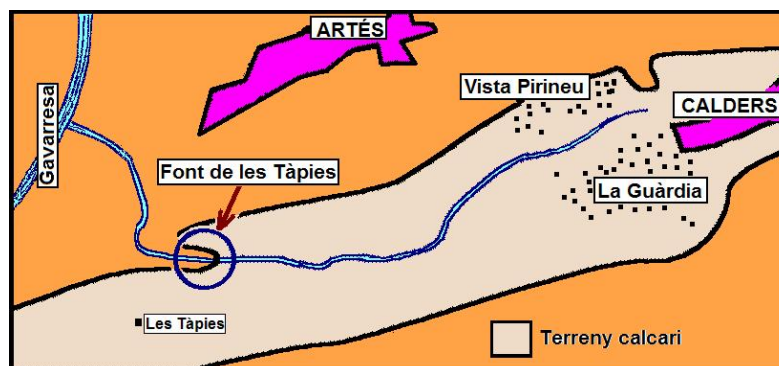
Dos tipus de roques.

A la part baixa de la fondalada hi han **margues blaves**, i al seu damunt una gruixuda capa de **roca calcària**, tal com es representa a l'esquema geològic. Les principals característiques de cada roca són:

- **Les margues blaves.** És una roca tova, que s'erosiona fàcilment i és impermeable, o sigui que l'aigua no hi pot penetrar. Té el seu origen en els sediments argilosos que es van dipositar aquí quan aquest lloc era un fons marí en el període Eocè.
- **La roca calcària (pedra de calç).** És compacta i resistent, però com que és una mica soluble i té fractures, l'aigua pot circular pel seu interior i per dissolució pot formar-hi coves. Els terrenys calcaris són secs a la superfície, però tenen aigües subterrànies. L'origen d'aquesta roca és orgànic: són les restes d'una barrera coral·lina que es va formar al damunt dels sediments anteriors.

L'acció de l'aigua.

El rierol que passa per aquest indret té el nom de **torrent de les Tàpies**. És força llarg, ja que la seva conca comença a la Guàrdia i desemboca a la Gavarresa (Vegeu el mapa). Fins a les Tàpies té tot el seu recorregut damunt de la roca calcària, de manera que malgrat que recull aigua de diverses fonts, bona part del seu curs sol estar sec a causa de les pèrdues degudes a les característiques del terreny. En èpoques plujoses, en canvi, un cabal considerable pot arribar a la font de les Tàpies formant una vistosa cascada d'uns 30 metres d'alçada.

L'erosió produïda per l'aigua del torrent.

A la Font de les Tàpies el torrent deixa la roca calcària i entra en terreny més tou. Lentament l'aigua s'ha endut els materials menys resistents (les margues), excavant la clotada i descalçant la roca calcària, sota la que s'han format **balmes**. La balma del safareig és tan pronunciada que es va apuntalar el sostre amb un pilar de pedra per evitar el seu esfondrament.

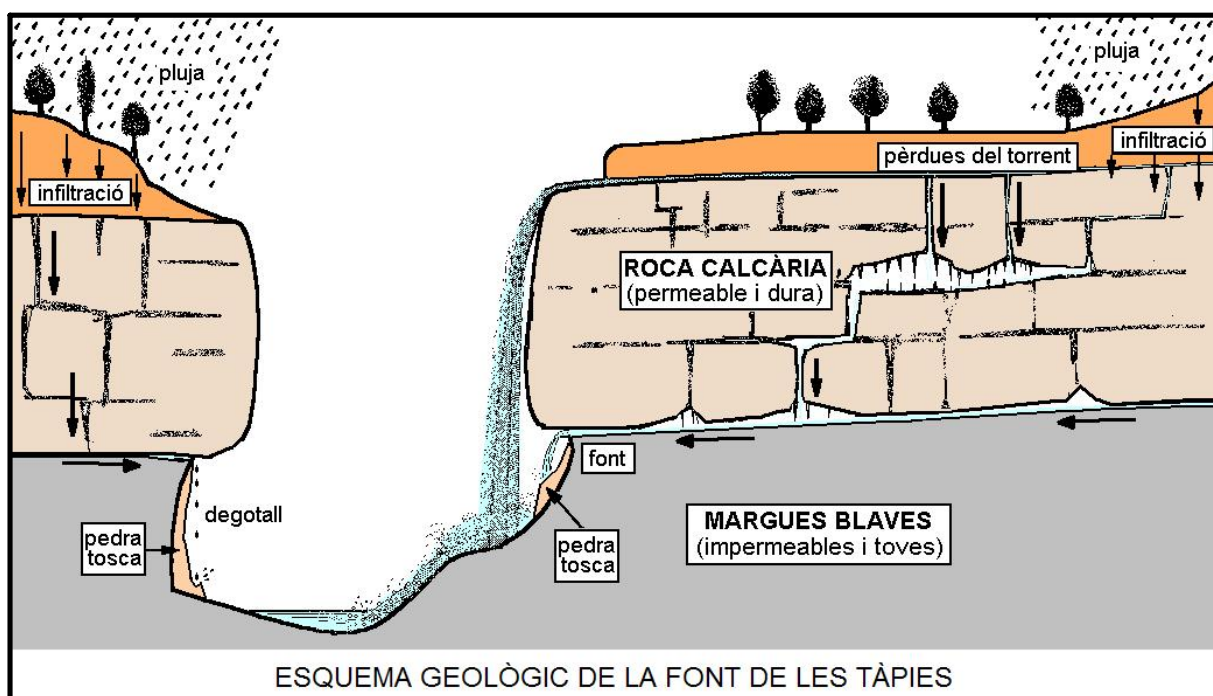

Les fonts i degotalls.

Com s'explica a l'esquema geològic, les infiltracions d'aigua de pluja i les pèrdues del torrent s'obren camí per l'interior de la roca calcària fins que arriben a les margues blaves que hi han a sota. Com que l'aigua no pot travessar aquesta roca impermeable, no pot baixar més i acaba sortint a l'exterior, just pel lloc de contacte entre les dues roques. La font més important i permanent és la que hi ha a certa alçada sota el saltant, la seva aigua està canalitzada cap a l'antic safareig i a una caseta on funciona un antic i enginyós sistema de bombeig: un **ariet hidràulic** que puja aigua a la casa de les Tàpies.

La pedra tosca o travertí.

L'aigua porta molta calç dissolta procedent de la roca que travessa. Part d'aquesta calç es diposita en forma de carbonat de calci als llocs on regalima o esquitxa, que solen estar coberts de molsa. Les molses velles es van incrustant de calç formant una roca porosa, la pedra tosca. Un origen semblant tenen les **estalactites** del damunt del safareig.

Les cassoletes d'erosió

Aigües amunt del saltant el torrent ha format unes curioses basses anomenades cassoletes d'erosió. El seu origen és el següent: Les pedres que porta el torrent van desgastant el seu llit formant clotades en alguns llocs. Durant les crescudes, algunes pedres queden retingudes en aquestes depressions i, mogudes per la força de l'aigua que passa, van donant voltes, desgastant el fons i les vores de les basses, que prenen la forma de recipients rodons, d'aquí ve el seu nom.

Les cassoletes tendeixen a créixer i pot ser que dues de properes arribin a connectar-se, llavors formen cassoletes en forma de 8.

Quan el torrent s'asseca les cassoletes que no tenen pèrdues conserven aigua que s'omple de plantes i animals, un petit món ple de vida.